

"Proletarec" je
delavski list za
misleče čitatelje.

PROLETAREC

OFFICIAL ORGAN JUGOSLAV FEDERATION, S. P.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

GLASILO
PROSVETNE
MATICE J.S.Z.

ST. — NO. 1342.

Entered as second-class matter, December 6, 1931, at the post office
at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1913.

CHICAGO, ILL., 1. JUNIJA (JUNE 1, 1933).

Published weekly at

2000 W. 26th St.

LETO — VOL. XXVIII.

REFORME, KAKRŠNE NE POPRAVIJO ŠKODE

VLAĐNA GARANCIJA VLOG V BANKAH 10 LET PREPOZNA

Milijone dolarjev ne bo nikdar povrnjenih.—Lažnja kontrola nad nadzorstvom.—Preuredbe v industriji

ZVEZNI senat je dne 25. maja sprejel postavo, s katero se vlada obvezuje garantirati vloge v bankah federalnega sistema, in to do vsote \$2,500 popolnoma, po 1. juliju prihodnjega leta pa bo garantirala vlada vloge do \$10,000 stotostotno, vloge do \$50,000 bo garantirala 75 odstotkov in vloge, ki bodo nad \$50,000, bodo garantirane s 50 odstotki. Po 1. juliju prihodnje leto bodo na podlagi novega zakona uvedene tudi nekatere druge reforme v ameriškem bančnem sistemu, medtem ko stopi v veljavno vladna garancija za vloge takoj ko predsednik podpiše zakon.

Ako bi kongres sprejel tak zakon pred 10. leti in prisiličil vlado, da bi nježna kontrola nad bankami res kaj pomenila, bi danes ne bilo tisoče in tisoče delavcev ob svoje prihranke. Če bi bilo nad bankami nadzorstvo, kakršno je potrebno, bi marsikak "bankir" nikdar ne postal bankir. Tako pa so bile mnoge banke posest raketirjev, ki so zapravljali zaupan jím denar in se udajali razkošju, ali pa špekularili na tuje stroške.

Nad 11,000 bank je zaprtih. Stotisoče vlagateljev je ob vsa sredstva. Edini, ki so skozi vse ta leta urgirali vlado in kongres, da naj kaj storiti v protekcijo ljudstva, so bili socialisti. Ampak njihov glas kajpada ni bil upoštevan. Zato pa je kongres prišel s svojo reformo 10 let prepozno. Zaradi svoje počasnosti je povečal krizo in pripomogel h konfiskaciji prihrankov delavcev in farmarjev.

Reforme, ki jih vsebuje nova postava, so boljše kot nič. Danes bo tisti, ki ima v banki nekaj stotakov ali morda celo \$2,500, vedel, da mu jih bo izplačala vlada, ako jih mu banka ne bo mogla. Po 1. juliju 1934 pa bo garantirala vlada tudi vse višje vloge. Toda čemu je sploh treba vladu riskirati svoj denar v protekcijo privatnih bank? Mar niso dosedanje skušnje lahko uverile vsakega, da je bil ameriški bančni sistem najslabši na svetu in da ni bilo takih bančnih polomov v nobeni drugi deželi kakor v U. S. A.? V Angliji, Franciji, Kanadi itd., kjer je gospodarstvo istotako v krizi, banke niso propadle. In ako bi bili senatorji res ljudski zastopniki in se ne bi ozirali na korist privatnih bank in bogatašev, bi vse važne denarne zavode socializirali. In če že niso hoteli tega, bi lahko vsaj poštno hranilnico spremenili v zavod z neomejenočim bančnim poslovanjem. Tako pa poštna hranilnica ostane in v naprej samo prostor, kjer lahko hranite svoj denar.

Zločin, ki ga je storil ameriški bankovni sistem nadljudstvu, je tolikšen, da ga ne odpravijo nobene reforme. Zaslужi je konec, ne pa, da bi mu vlada na stroške ljudstva pomagala nazaj k profitom in špekulacijam.

Predsednik Roosevelt bi v

Kapitalistični listi
razkrivajo škandale,
kadar jih MOGOCE
več zakriti.

Delavski listi
so edini, ki nimajo
vzroka, da bi kaj pri-
krivali.

Širite "Proletarca"
in druge socialistične
časopise.

MULTIMILIJONARJI SE IZOGIBAJO DAVKU

John Pierpont Morgan je bil dolgo let absoluten finančni car Zedinjenih držav in nevidni načelnik ameriške vlade. Nihče izmed mogotcev se mu ni drznil ugovarjati v njegovih načrtih. Bil je glavni svetovalec predsednika Hardinga, Coolidgea, Hooverja in prejnjih, pa tudi v demokratični stranki je bil in je še njegov vpliv ogromen. Zato se je le slučajno izvedelo, da ta mogočni multimilijonar v bankir ni plačal v treh letih po pričetku krize nikakega dohodninskega davka. Zdaj stvar preiskujejo; vlado je goljufal za kaka dva milijona dolarjev. Zagovarja ga bivši demokratični predsedniški kandidat John W. Davis. V preiskavi se je dognalo, da je na "legalen način" podkupoval omenjenega Davisa, pokojnega predsednika Coolidgea, republikanskega ekonomskoga "večaka" Dawesa itd. Tudi William Gibbs McAdoo, ki je eden izmed glavnih voditeljev demokratske stranke, je bil na

Morganovi "nagradi" listi, in poleg njega celo vrsta drugih demokratičnih in republikanskih politikov. Prodajal jim je delnice "pod roko" in zaupno po \$20, katere so bile istočasno kvotirane na borzi po \$35, ali \$15 več, nego so plačali za vsako. Nekateri so z njimi profitirali do pol milijona dolarjev. Te vrste korupcija je "legalna", ni pa legalno, ako Morgan ali kdorkoli z velikimi dohodki skozi tri leta sponča davčnemu uradu, da ni imel dohodkov, in da zato ne more plačati nikakega dohodninskega davka. Isto opravičivo so navedli Morganovi tovariši v njegovem bančnem podvzetju, ki so ga bogataši. Tudi bankir Ch. E. Mitchell je goljufal vlado na dohodninskem davku za blizu milijon dolarjev. Pa se jim ne bo nič zgodilo, ker so goljufali na debelo. Na tej sliki na desni je bankir Morgan, ki se rokuje z vladnim odvetnikom Ferd. Pecoro (na lev), ki Morganu in njegove tovariše prosekutira.

Razlika 10. redne konvencije SNPJ od prejšnjih.-Zborovanje odsekov

Dopisnikom, ki so v Prosveti teden za tednom urgirali delegati, naj ne zborujete dolj kot teden dni, in neko društvo iz zapada je celo sporocilo konvenciji, naj se sicer ne žuri, toda svoje delo mora izvršiti v štirih dneh, ni bilo ustrezljeno. Vzrok je, ker svojega dela ni končala prvi teden in je zato morala v drugega, kot običajno.

Veliko je bilo pred konvencijo tudi pisania o zborovanju po odsekih. Videlo se je, da

so to stvar mnogi napačno pojmovali, misleč, da će se konvencija razdeliti na odseke, bo vse delo kaj hitro opravljeno, morda v dveh, treh dneh. V tej deželi so res organizacije, ki na svojih konvencijah izvršijo delo v tako kraškem času, in to raditev, ker so kon-

vencije le formalnost. Vse delo izvrše konvenčni podobori, ki jih imenuje "mašina" na vodstvu, ali pa glavni obor. Nalogi delegatov je le, da vstanejo v počast odbornikom, da paradičajo, da se zabavajo, in da na eni seji formalno potrdijo vse, kar so odbori v naprej sklenili. Članstvo SNPJ noče takih konvencij, in ker jih ne mara, je naravno, da ne morejo biti končane v par dneh.

Več delegatov je v razpravah pojavljalo "sklep", da ta konvencija "zboruje po odsekih". Bili so pač prvi na konvenciji SNPJ in ne vedo, da kar se odsekov tiče, se sedanje zborovanje ne razlikuje od prešlih par konvencij SNPJ v nobenem oziru. Le volitve so se na tej izvršile hitreje kakor na prejšnji, ker ni bilo zakasnitrive s poročilom poverilnega odbora. Prošla konvencija je imela enake odseke kakor sedanja; svoja poročila so predložili na isti način kakor jih predlagajo odseki sedanji konvenciji. Razprave so včasi dolgovzne, velikokrat zelo nepotrebne in tudi ponavljana je obilo. Vsa pač minut kdo apelira, da naj delegatje ne govore toliko, ker je konvencija draga stvar. Predsednik Petrovich pa jih opozarja, da tudi taki apeli zavlačujejo zborovanje.

Ko je odbor za pravila predlagal nove določbe glede Prosvete in črtal "ljudski glas", ni bilo od delegacije nikakega ugovora in so bile sprejeti takole soglasno. Človek bi pričakoval posebno glede urejevanja Prosvete vroče debate, ki pa jo ni izvzvalo ne "levi krilo" delegatov hrvatske narodnosti, ne delegati angle-

VZROKI ZNIŽANJA ZVEZNIH DOHODKOV

VZLIC mnogim novim davkom so dohodki zvezne vlade v tem fiskalnem letu bili nižji nego v prejšnjem. Deficit torej z njimi ni bil odpravljen. In ker denar od nekega mora priti, se vlada z dovoljenjem kongresa zateka k inflaciji.

Vzrok nižjim dohodkom vlade pa je zarota kapitalistov in bankirjev, ki nočajo več plačevati dohodninskega davka. Bankir Charles E. Mitchell npr. je "prodal" svoje delnice ženi z veliko izgubo, da mu ni bilo treba plačati dohodninskega davka. Na ta način je vlado ogoljufal za okrog osm sto tisoč dolarjev. Žena mu sicer ni dala za delnice nikake gotovine. Vsa transakcija med njima je bila izvršena izključno v namenu, da bi na legalen način uknila vlado, katera jima s svojimi zakoni, armado in mornarico protektira interese tu in v inozemstvu.

Komaj se je malo poleglo zanimanje za ta škandal, že je treščila v javnost vest, da tudi John P. Morgan, kralj ameriških bankirjev, že dve leti ne plačuje dohodninskega davka. Mitchellovi čisti dohodki so znašali v prošlih par letih, ko je vlado goljufal na davku, okrog štiri milijone dolarjev.

Morgan je multimilijonar in njegova banka je v zadnjih šestih letih prodala za okrog šest milijard dolarjev delnice in bondov. Z Morganom v kompaniji je skupina milijonarjev, in nihče izmed njih ni prošli dve leti plačeval dohodninskega davka, medtem ko so ga prisiljeni plačevati njihovi klerki, ako zaslužijo tisoč dolarjev oziroma \$2,500 na leto, če so oženjeni. Delavec, ki še ima toliko plače, torej MORA plačati vladi dohodninski davek, medtem ko ga J. P. Morgan, ki je eden najbogatejših Amerikancev, ne plačuje! Niti ga ni plačal bankir Chas. E. Mitchell in stotine drugih bogatašev. Vlada je vedela, kako jo bogataši goljufajo. Vzlic temu ni skoro nobenega prosekutirala. Šele poslednje čase, ko so kapitalisti v takšni večini nehalo plačevati dohodninski davek, se je davčna oblast zgenila. Posledje je vmes v dveh slučajih, da ostraši druge milijonarje in jih opozori, kaj jih kaže.

Cemu imajo ljudje, kot so Morgan, Mitchell, Insull itd., tolikšno protekcijo? Nedvomno je bilo davčni oblasti ves čas dobro znano, da ne Morgan ne njegovi bankirski partnerji ne plačujejo dohodninskega davka. Istotko je vedela, da je v deželi cela vrsta drugih bogatašev, ki so v svojih davčnih kazah navedli izgube. Tako so se z legalnim trikom otresli svoje obveznosti do države.

To izbegavanje je bilo kapitalistom in bankirjem mogoče radiča, ker so imeli in imajo zveze z vladnimi krogovi. Pri obravnavi glede Morgana je npr. prišlo na dan, da je zaupno ponudil delnice v nakup odličnim demokratom ter republikancem po znižani ceni. Vsaka delnica je bila povprečno \$10 do \$20 nižja za te izbrane ljudi kot pa je bila zanje istočasno cena na borzi. Kdor je torej kupil kakih 3,000 delnic, je lahko napravil že "le profit". Po znižani ceni so jih dobili med drugimi sedanji zvezni blagajnik Wm. H. Woodin, demokratični senator Glass iz Virginije, John V. Davis, demokratični kandidat za predsednika Zed. držav. I. 1924, Calvin Coolidge, bivši predsednik Zed. držav. Newton D. Baker, vojni tajnik v Wilsonovem kabinetu, Chas. A. Lindbergh, Jos. R. Nutt, blagajnik eksekutivne republikanske stranke, general John J. Pershing, John J. Raskob, ki je bil do lanskega poletja načelnik demokratičnih politikov, bankirjev in visokih uradnikov. Tudi znani "general" Chas. Dawes je bil na Morganovi favorizirani listi, ob etem pa je dobil v Morganovi banki posojilo, katerega še ni vrnil; za svojo banko v Chicagu pa je Dawes dobil pri federalni rekonstrukcijski finančni korporaciji do devetdeset milijonov dolarjev posojila, ki je do zdaj le deloma vrnjen. Nekateri teh favoriziranci so napravili z delnicami, ki so jih kupili od Morgana po znižani ceni, do pol milijona dolarjev dobička, ostali pa od \$500 do \$100,000 in več. Izgubili pa so tisti, ki se niso poslužili prilike za takojšnjo prodajo. Vsega skupaj je Morgan na ta način PODARIL svojim klijentom \$8,632,500, kar ni malenkost. To vsoto je navedel na razpravi pred senatno komisijo odvetnik Pecora, ki preiskuje Morganovo zadevo. Taka darila povedo, čemu demokratični in republikanski kongresni, senatorji, govorjeni in člani kabinta ne morejo služiti ljudstvu. Morgan jim je podaril osem milijonov pač samo raditev, da varujejo njegove koriste, ne pa da se bi brigali za delave in farmarje. In dokler bo delavsko ljudstvo volilo demokrate in republike, ostanejo Morganovi v vrhu in ljudstvo pa v nižinah pomankanja.

MINIMALNA PLAČA ZA ŽENSKE

Država New York je dozidala edina važna industrialna država v ameriški uniji, ki je sprejela zakon, kateri določa minimalno mezzo za ženske in nedoletno mladino. Ženske in zaposleni otroci so v tej krizi izpostavljeni nezasilnemu izkoriscanju. Ponekod delajo 10 ur na dan 55 ur v tednu za plačo od \$4 do \$8 na teden. Mnoge prejemajo tudi manj kot \$4. Predsednik Roosevelt se je podprt pričakom okolščin telegrafovno obrnil do govorjenje vseh držav, katere imajo mnogo industrije, in boda".

Apeliral nanje, naj sprejmejo v protekcijo žensk in otrok zakon, kakršnega je že odobrila newyorska legislatura. Njinoški govor je dne 25. maja naslovil zakonodajci v Springfieldu poslanico, s katero jo urgira, naj čimprej sprejme zakon, ki bi določal minimalno plačo za ženske in otroke. Interesi pa, ki bogate izkoriscenjem žensk in otrok, močljivojajo okrog poslancev v vseh državah, pač nikar ne sprejmejo takih postav, ker se z njimi krati "osebna sprova".

Tatvine podnevi

Leonu F. Watsonu so tatovi v Chicagu ukradli ob belem dnevu poln truk zabojev z jajci. Enako konfiscirajo truk, ki so naloženi z oblekovo, pivom in drugim blagom. V ostalem je Chicago zelo varno mestno—posebno za tatove.

KRIVICA TOM MOONEYU SE NADALJUJE VZLIC NEKRIVDI

Ako Tom Mooney ni kriv zločina, ki je bil izvršen med vojno v San Franciscu, čemu ga držati in je? Porota ga je spoznala 24. maja t. l. nekrivim, ampak v Ameriki se ozirajo na "tehnikalije", in Mooneyja se ne bodo izpustili, zato, ker je bil prvotno obsojen na podlagi neke druge obtožbe za isti zločin. Zdaj so ga sodili na podlagi neke takrat še nepravilne obtožbe. Državni pravnik v San Franciscu ga ni hotel prosekatirati, ker je mnenja, da ni dokazov za njegovo krivdo. Priporočal je že dolgo tega, naj se Mooneyja izpusti. To pa obravnavi so ga spet u-

klenili ter odvedli v San Quentin, kjer je že 16 let. In ves ta čas je v horbi on, njeni oboznični odbor, mnogi svobodoljubi v liberalnih vrstah in pa zavedno delavstvo, ki zahteva, da se ga osvobodi. Mooneyjevi zagovorniki bodo skušali stvar pritrirati na vrhovno sodišče, ako kalifornijski govor Mooneyja prejde v črtal "ljudski glas", ki je odgovoren glede tega. Človek bi pričakoval posebno glede urejevanja Prosvete vroče debate, ki pa jo ni izvzvalo ne "levi krilo" delegatov hrvatske narodnosti, ne delegati angle-

Fašistična
tolovajstva
V Nemčiji

Fašistična država v Nemčiji nadaljuje s teroriziranjem vseh, ki ne soglašajo s Hitlerjevo diktaturo. Kadarkoli igra godbo fašistično himno, mora vsakdo salutirati; in kdo teza ne storii, ga fašisti pretepejo; dne 24. maja pa je vlada v Berlinu izdala odlok, da bo boznavan vsakdo, ki ne bi salutiral fašistični himni. V Karlsruhe je fašistična država nezadanes izkoriscenju. Ponekod delajo 10 ur na dan 55 ur v tednu za plačo od \$4 do \$8 na teden. Mnoge prejemajo tudi manj kot \$4. Predsednik Roosevelt se je podprt pričakom okolščin telegrafovno obrnil do govorjenje vseh držav, katere imajo mnogo industrije, in boda".

Nemški katoliški centrum, ki je bil do preobrata zagovornik demokratične republike, se je sporazumel s Hitlerjem in mu objavil svoje sodelovanje.

PROLETAREC

List za interesne delavskoga ljudstva.

Izhaja vsak četrtek.
Indija Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba
Chicago, Ill.Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zvezde
VAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00
za pol leta \$1.75; za četr leta \$1.00;
inosemtno za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu
pošnjejo do pondeljka popoldne za pribobe
v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Thursday by the Yugoslav Workers
Publishing Co., Inc.
Established 1906.Editor Frank Zaitz
Bu Manager Charles PogorelecSUBSCRIPTION RATES:
One Year \$8.00; Six Months \$1.75
\$1.00—Foreign Countries. One Year
\$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

W. 26th ST., CHICAGO, ILL.
Telephone: Rockwell 2864.

"Zvišavanje" plač

Od časa do časa dvigne kapitalistični tisk koncentriran krik, ki naj ljudstvu naznači, da je krize konec in da se vraca v "boljše razmere". Pod Hoovrom je dobitlo časopisje trikrat, navodila, da naj z živimi porocili o novem vposlejanju delavcev ter dviganju cen dejnic razprsi nezaupanje, industriaci in bankirji pa so bili pozvani, da naj skusajo tudi fakultu pokazati, da je tok krize zajeten. Tuji kooseve tova administracija se oslužuje propagande, ki naj ljudstvo uveri, da se dogašanje povraca. In dokaz temu je "zvišavanje plač". Dnevniki so imen po cele kojone porocili o najemanju delavcev, in pa sezname kompanije, katere so dvignile mezzo. Naso pa pojasnil, da so delavcem plačevali le po kvoter na uro in celo manj. Niti niso raztolačni, konko bi bilo treba placo se zvisati, da bi bila vsaj priblizno tako visoka, kot je bila do krize.

Zed. urzave lahko upravljivo krizo neguje na depresijo v drugim dezelah. Ta dežela ne rabi petletnega nacrt za zgraditev indusrije, ker jo ima že sedaj več včnego jo rabi. Ameriški farmarji lahko pridelajo dovolj živil za 60,000,000 več prevarcev, kot pa jih ima ta dežela zdaj. Torej je tudi agrakultura na mnogo višji stopnji kot pa npr. v agrarni Kusi, kjer poljedelstvo še močnizirajo. Stanovanj je zadost, istotko kuriva, zelenjave pa preveč, tukovanin cest več kot kjerkoli—in ker je vsega v obilju, ni vzroka, čemu bi moral zavezati delneset milijonov ljudi in drugih 30 milijonov v pomankanjih.

S kampanjo v časopisu kriza ne bo odpravljena. Izginja pa to, ako se kooseve istreni izreže za "new deal" ter ga uveljavlja. Kongres naj predlaga socializacijo industrije in bank. To je enino, kar potrebuje storiti, pa bo dela za vse, ki so ga zmožni, in ker bo dogastvo skupna posest, ga bodo tudi vsi deležni. Seveda, to bi bil socializem, Roosevelt pa hoče očakovati bogastva kapitalistom, zato odganja krizo s pomirjanjem lastnikov bogastev. To koristi nekaterim, ogromna večina pa je v vecji krizi kakor po-

Demokracija in kriza

Sarlatani in nepoucenici zdaj kaj pogosto dolže demokracijo za vzrok krize. Ampak kriza kapitalizma je tudi v deželah, ki niso še nikar imeli takozvene demokracije, korupcija ravno tako. Urauniki so bili v avtokracijah še celo bolj korumpirani kakor v demokracijah, kjer so bili izpostavljeni javni kritiki. Carska Kusi, predvojna Turčija, Madžarska, Rumunija itd. so očiten dokaz, da je fevdalna ali pa kapitalistična avtokracija vsekako sliša, kakor pa buržavna demokracija.

Neki dopisnik čikaške Tribune citira Disraelija, ki je leta 1859 dejal v parlamentu: "Ako ustanovite demokracijo, boste morali v dogiveni bogocnosti zeti sajove demokracije—ekstravagantno zapravljanje, narascanje nezadovoljnosti med gavkovačevci, ki bodo morali kriti vecje izdatke z vecjimi davki, nepremisljene vojne, ponizevalne pogouve, nesigurnost imovine in svoboue—in nato reakcija ter despouzim." Ampak k temu stavku dodaja: "Resnicejši besed ni se niente izgovoril." in misli, da je s tem obsođu memokracijo.

Za dve najbolj demokratični kapitalistični državi veljata Velika Britanija in Francija. Ampak razmere v njima so boljše kot v avtokracijah. Demokracija v Zed. državam pa je stvar svoje sorte. Ameriško ljudstvo je v demokraciji veliko slabše izvežano, kakor pa npr. v Angliji, in kriza v tej deželi je velika, toda ne po krivi demokracije. Kapitalizem je vzrok. Zaeno z njegovim položom je tudi njegova demokracija izgubila privlačnost.

Politična demokracija je v popolnem pomenu besede nemogoča, tokier ne bo industrialne demokracije. In slična pride, ... postane industrija ljudska last. Dotlej pa je tudi kapitalistična demokracija veliko boljša, kot pa diktatura kakega Hitlerja, Mussolinija, ali pa ameriških ku-klux-klanov in sličnih fanatikov.

BONUSNO ARMADO HRANI VLADA

Bivše vojake, ki so se sešli v Washingtonu in v naslednjem Fort Huntu, Va., da si izvajajo takojenje izplačilo bonusa hrani vlada, ki jim je oskrbelo tudi šotor. Rooseveltov ponudbo, da se vpišejo med gozdarje, so odklonili.

'Radnikova' resnicoljubnost o konvenciji SNPJ.

Čikaški komunistični "Radnik" ima na konvenciji poročevalca, ki je ob enem tudi nekak vodja "levega krila". V tem krilu so "republikanci" in "demokrati", kakor na prejšnjima konvencijama, ter kački 20 delegatov komunistov in njih pristašev. Konvenčni "floor leader" levega (?) krila je delegat Vratarič iz Lurze, ra. On je prisel na to zoorovanje kot namestnik pravega delegata. Tega so namreč otozili, in potem rekli, da ker je pod otozbo, ne more na konvencijo. Tako je dom mandat brat Vratarič, in pri kački so ga pod Lojernim vlastom imenovali za glavnega vodjo "levega" krila. Njegov pomočnik je delegat Klimac iz Detroita. On je prisel na konvencijo nepriznana. Pri HBZ je bil namreč kaznovan radi neredom pri odkrivanju nekega bolnika in porotni odbor imenoval nepriznance. Zajednica je v svojem izreknu med drugim določila, da član Klimac ne sme skozi dve leti imeti nikakega odborniškega mesta v društvu. Dočlena kaznen je bila povod, da je bil Klimac pri upravnem in nato pri poverilnem odboru spoznan v smislu pravil SNPJ za neupravcenega zavzetih manjšin. Delegata. "Radnik" bo sedala pisal tudi o tej stvari neprisnočno, ampak tak je pač njegov običaj. Noče vedeti, da niso drugi krivi, če imajo posamezniki afere in neprilike v drugih organizacijah, radi katerih so kaznovani.

Na neki seji te konvencije je delegacija na apel "radikalnih" floor leadrov črtala iz pravil določbo, da so stalno uposleni odborniki in uslužbenici upravljenci do enega tedna počitnic na leto s plačo. Ko se je o tem glasovalo, ni bil navzoč ne predsednik nadzornega odbora Fr. Zaitz, ne glavni tajnik F. A. Vider, ki bi stvar lahko pojasnila v zavodljivo delegacije. Te počitnice namreč ne stanejo SNPJ ničesar, ker jih ne vzamejo vsi naenkrat, nego posamično, delo pa se razdeli med vse ostale sorazmerno, ki ga izvrši bodisi v regularnem času in kolikor potrebno čez čas brez odškodnine. Nekateri upravni odborniki se tega privilegija sploh niso posluževali. Fr. Zaitz je predlagal delegaciji, da se prejšnji sklep ovrže. V to je treba dvetretjinske večine. Pojasnil je, da bi konvencija bržkone ne črtala dotične točke, če bi bil bodisi on ali Vider navzoč pri prvem glasovanju, toda bila sta pred odseki in jima ni bilo znano, o čem razpravlja konvencija. S svojim predlogom za ovrženje prvočnega sklepa pa je spravil v zelo neprijetno zadrage komuniste. Ko je nato še delegat Sostarich iz Milwaukeeja zahteval poimensko glasovanje, so bili še bolj v zadregi. Floor leadra "levega krila" Vratarič in Rimac sta si izposlovala besedo že po zaključeni debati in se po nekaj frazah izrekla za—poru-

šenje predloga, katerega sta prej tako navdušeno zagovarjala. Vratarič je tudi indirektno napadel J. Ovna in ga nazval demagogom, ne da bi ga imenoval z imenom. Nato je Vratarič dejal, da poimenjskega glasovanja sploh ni treba, ker je večina zdaj itak spremenila svoje mnenje. Delegat je pa se niso ujeli temu triku; nad 90 se jih je izreklo za pojmensko glasovanje. To je "radikalco" prisililo, da reškordirajo svoje glasove in so jih vsled tega moralni spremeni. Ob enem pa je bil s posušenjem njihovega predloga izbrisan madež, ki bi SNPJ predstavil javnosti za reaktivarno organizacijo.

Nesreča za to konvencijo je, da se vanjo spet utikujejo zunanjji ljudje, kot npr. nekateri od Radnikovega štaba, ki niti člani niso. Veliko nezaupnosti med nekaterimi je ustvarila takтика R. J. Zavernika, ki je s svojimi par oprodrami sušiljal o siloviti korupciji in venomer nadlegoval s svojimi instrukcijami ter razkritji delegata Cvetkovića iz New Yorka, kateri je bil v konvenčnem odseku za pregledovanje dela glavnih odbornikov. In Cvetković se je res odločil, da vrže bombu. O tem več prihodnjič. —

O pokojnem Brvarju

Springfield, Ill. — Dne 22. maja smo tu pokopal sodruga Johna Bervarja, ki je umrl v Chicagu, kakor je bilo v Proletarju že poročano. Pojnik je bil premogar in že 14. mesec na stavki. Ker ima v Chicagu dve hčeri, je šel tja za delom, ali namesto dela ga je dohitela smrt. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Springfield, kjer je imel dom. Bil je pokopan na Oak Ridge pokopališču ob oblini udeležbi po civilnem obredu.

Pokojni Bervar je bil član društva št. 47 SNPJ in SSPZ, ter zvestlan klubta št. 47 JSZ, ki mu je poleg drugih položil na grob še rož v poslednji pozdrav. Nagrobeni govor je imela tudi predsednica Women's Auxiliary, Agnes Burns Wieck. Pojnik mu je na grob redno rož in rekla, da je ta redči cvet simbol socialistične stranke, v kateri je bil pokojnik.

S pokojnim Bervarjem je izgubil sliki dobrega agitatorja in zvezstega člana. Sedanje mizerne razmerje so ga spravile v preprani grob. Umrl je v starosti 58 let. Ostana nam vsej svojega dela in prepranja v trajnem spominu. Družini pojnika naše sočutje.

Joseph Ovca, tajnik kluba.

Razne vesti

Bridgeport, O. — V bližnjem Martini Ferry je pričela obravljati jeklarna USSC s polno paro. Mnogo delavcev je bilo vposlojenih, toda ne tukajnjih, nego iz drugih jeklaren, kateri so zapolnili le začasno. Zelezolivarne v tem distriktu niso obravljale skoro dve leti.

Premogovski zeli slabo obravljajo. V nekaterih so spet utrgali plao. Tak je Rooseveltov new deal, za katerega se eni tako navdušujejo.

Klub št. 11 je zaposlen s pripravami za piknik, ki še bo vršil pod ovsičnico tukajnjene. Konference klubov JSZ in društva Prosvetne matice v nedeljo 25. junija. Prebitez je imenjanje "Proletarju". Delavci, sodelujte, da bo ta piknik uspešen v gmotnem in moralnem oziru. Vršil se bo na stop 16, blizu društvene dvorane na Boydellu, ob glavnih cesti in poulčni zelenzni.

Joseph Snay.

Naznano

Moor Run, Pa. — Clanstvo društva Dobri bratje št. 88 SNPJ in Slovenskega Podpornega društva v Moon Runu sporoča, da se seje obeh skozi poletje pričenja uro prej kot običajno, to je po "day light saving" času.

Frank Močnik, tajnik obeh društev.

Siskovich bo odgovoril

Joseph Siskovich sporoča, da bo odgovoril Enakopravnosti na njene insinuacije po konvenciji. Imenovanja ga je namreč povzročitelja, ali vaj glavnega sokriva bojev v naprednih vrstah v clevelandskih naseljih. Proletarec tu izjavlja, da ne misli v svojih kolonah otvoriti nove vojne, ker je upravn odbor že zaključil, da se o clevelandskih sporih, nanašajoči se na zadeve, v katerih so bili prizadeti Siskovich in drugi, ne bo več pisalo. Zato bo dobil J. Siskovich v Proletarju prostor le za odgovor na opombe v "E.", in sicer v slogu, kakšen je v Proletarju dovoljen.

Farmarji v boju

Milwaukee, Wis. — Stavka farmarjev je končana. Med vodstvom stavke in zastopniki državne vlade je bil dosežen nekak spozarum, v katerem se menda zagotavlja farmarjem višje cene za mleko.

Stavka je bila koristna, da je moralna končati, kakor je končala. Farmarji so spoznali, da je nespametno dati nasprotniku puške v roki in mu potem golorok napovedati boj.

Ce bi pri zadnjih volitvah izvolili socialističnega governerja, bi sedaj ne imeli cele arme uniformiranih ekov proti sebi.

Toda največje novica—za komuniste namreč—je v tem, da je župan Hoan posiljal policijo proti stavkarmenom. Tako je naša brača naznana z velikimi črkami.

Dejstvo je, da je policijski načelnik Laubenheimer "posodil" šerifu okraja Milwaukee kakih 50 policijskih županov, da je "ščitijo" privatno lastnisko —

Zupan Hoan je nastopil proti temu z vso odločnostjo, toda je bil brez odločne moči in to na podlagi mestnih postav, ki dajajo policijskemu načelniku tozadne pravice.

Demokratska stranka je torej plaćala farmarje za njihove glasove in tudi delavcem v Milwaukeeju, kar je dobra lekcija ljudstvu za bodoče volitve.

Nadalje je bila stavka zelo koristna tudi v drugih osirih, kot npr. v tem, da je dnevnik Leader dobil v času stavke novih narodnikov. Že drugi dan, ko se je začel boj, je bilo upravnih poslanikov več ko 300 novih narodnikov. Vidite, to je zmaga, oziroma zagotovite zmage v bojih, ki bodo sledili.

Nadalje: Ta boj je prepričal farmarje in tudi delavce, da je rešitev tega problema mogoča edino v zadržnju socializiranju mlekaške industrije.

Socialisti se borijo že leta za to, toda postavljajo v Madison, ki stoji pod kontrolo vladajoče klike, noče priznati mestom pravice, da bi obravljala tozadne pravne v prid ljudstvu in iztrabila privato spekulacijo.

Dogodki zadnjih dni so ljudstvo prepričali tudi glede tega vprašanja. Ni več dvoma, da bo mesto Milwaukee obravljalo v doglednem času svoje mlekarne. To bo pomembno, da bodo farmarji dobili poštene cene za mleko in da ga bo tudi ljudstvo dobivalo cene, medtem ko bodo delavci poštene plačane ob krajšem delovnem času.

Toda zaenkrat ima še predsednik tukajnjene največje Dairy Co. samo \$75,000 letne plače. Samo višji uradniki te družbe vlečejo več ko četr milijona plače letno. In delavci so tudi upravljani do nekaj milijonov, kako pa bi drugače plačevali svoje stroške v francoskih letoviščih ali pa na otoku Vermont.

Spartak.

"Radnik" naj tudi to objavi

"Radnik" je nedavno objavil neki stavek ameriškega poročevalca E. A. Mowrerja, v katerem se je o nekaterih socialističnih vodjih nelaskavo izrazil, češ, da so bili prepoplavljani.

V Daily News z dne 19. maja ima članek, v katerem konstatira, da je v fašistični stranki aktivnih v sprednjih vrstah precej takih, ki so bili nedavno delavni v komunistični stranki.

Ogromni javni dolgovi

Leta 1912 so značali javni dolgovi Zed. držav pet miliard. Lani so narasli že nad 38 milijard.

Vsled znižane vrednosti znašajo javni in privatni dolgovi že skoraj toliko kot takozvano ameriško narodno bogastvo. To razmerje je nevzdržljivo in zato brije dolgove z bankrotom. In verjetno je, da jih bodo zdaj odpisovali tudi še s posebnimi zakoni.

Najjačji zaveznik kapitalizma je ignoranca v delavskih vrstah.

Brzina dogodkov in učinki

Od pričetka svetovne vojne je vse združena v dobi brzečih dogodkov. Preurejene so meje, v mnogih deželah je spremenjena oblika vlad, monarhizem je čisto ob veljavo, pogodbne so postale "krpa papir

P. ZOLA:

RIM

Podloženil Etbin Kristan.

(Nadaljevanje.)

Pierina se je ustavila in je z gesto pokazala svojo mater, ki je sedela na polomljene zaboju pred visokimi durmi nedograjene palače. Tudi ona je morala biti nekdaj kako lepa, ali zdaj, s štiridesetimi leti, je bila že povsem ugonobljena. Oči je ugasnila benda usta, s črnimi zobmi so bila skremzena, obraz so razorale globoke, vede vraske, vrat je bil silno širok in viseč. Povrh tega je bila strašno umazana; nepočesani že nekoliko osvile lasje so razmršeni plapolali okrog; krijo in jopa sta bili onečedeni in skozi se je kazala nesnaga njenih udov. Z obema rokama je držala specrega dojenčka, svoje najmlajše dete, na kolenih. Gledala je kakor uničena, brez poguma, z obrazom tovorne živali, ki se je vdaja v svojo usodo — mati, ki je rodila in hranila otroke, ne da bi ve dela zakaj.

"O, lepo, lepo!" je dejala, dvigajoča glavo. "Saj je to gospod, ki mi je dal tolar, ker je našel, ko si jokala. Zdaj pa prihaja k nam s svojimi prijatelji; torej so vendar še dobra srca na svetu."

Povedala jim je svojo povest, ali povsem medio, in se ni niti potrudila, da bi jim izvalila sočutje. Ime ji je bilo Giacinta in omogožila se je bila z zidarjem Tommasom Gozzom, od katerega je imela sedem otrok: Pierino, potem Tita, osemnajstletnega fanta, potem še štiri dekleta, vsako po dveh letih, in končno dojenčka, ki ga drži na kolenih. Dolgo so prebivali v enem stanovanju v Trasteveru, v stari hiši, katero so zdaj podrljali. Ali bilo je, kakor da so obenem podrli njih eksistenco, kajti odkar so se naselili tukaj na Prati del Castello, jih je zadevala nesreča za nesrečo; najprej strašna stavbna križa, vsled katere sta morala Tommaso in njegov sin Tito praznovati, potem zatvoritev varne za voščene biserje, kjer je Pierina znala zaslužiti do dvajset centesimov, prav toličko, da ni bilo treba lakote umreti. Zdaj ne dela nič več; vsa družina živi od slučaja.

"Morda bi gospoda pogledali gor?" Tam najdele Tommasa z njegovim bratom Ambrogiem, ki smo ga vzeli k sebi; bolje bosta znala govoriti z Vami, pa Vam povesta vse, kar se more povedati ... Kaj storiti? Tom-

maso počiva; on in Tito ravnata enako — ker nimata boljšega opravka, spita."

Pokazala je z roko velikega fanta, ki je zleknjen ležal na travi. Imel je močan nos in trda usta, ali čudovite Pierine oči. Bilo je, kakor da so ga tuji vznamirjali; dvignil je le glavo. Ko je opazil, s kakšnimi vzhičenimi očmi gleda njegova sestra kneza, se mu je pojavila srdita guba na čelu. Zopet je položil glavo, n ipa zatisnil oči, temveč je prežal, kaj da bo.

"Pierina, povedi gospodu gor, da lahko pogledajo."

Nekoliko drugih žensk, ki so imele pošvedrane copate na nogah, je prikrevsalo bliže; tolpe otrok, napoi nagih malih deklic so mrgele okrog in nedvomno so bile med njimi štiri Giacintine. Vse so si bile s svojimi črnimi, zmršenimi lasmi tako podobne, da bi jih bile mogle le materje razpoznati. Bilo je kakor bohotno razraščanje revščine, zakot taborišče bede na solncu, sredf na tej veličastni nesrečni cesti, katero so obrobila nedograjene, že v razvaline razpadajoče palače.

"Ne, ti ne pojdeš z nami," je dejala Benedicta tisto, z nežnim smehijem svojemu bratru. "Saj te nočem umoriti, moj Dario ... Bil je dovolj ljubezniv, da si nas spremil todot; ker me spremjata gospod abbe in gospod Habert, me lahko počakaš tu zunaj na tem lepem solncu."

Tudi on se je začel smejeti in je prav rad privolil; prižgal si je smodko in se začet z malimi koraki sprehajati, ves udobrovjen od blagega zraka.

Pierina je urno stopila v veliki vhod. Strop je bil na visokem oboku in je bil okrašen z lepimi rozentrami podoba mu ornamenti, ali v vezi je pravo gnojisce pokrivala marmorna plošča, ki so bile deloma že položene. Potem je prišlo monumentalno kamnitno stopnišče z izklesano presieglasto ograjo; stopnice so bile že razbiti in pokrite s tako debelo piastijo nesnega, da so bile videti povsem črne. Pvsod so bile roke zapustile mastne siegove. Nekaj resnično sramotečega je puncelo iz zidov, ki so bili še povsem surov in so čakali na slikarje in pozitiviste, ki bi jih imeli okrasiti.

Pierina se je v prvem nadstropju ustavila na velikanskem odstavku stopnišča in je zaklala skozi veliko vratno ouprtino, ki ni imela ne okvirja ne podpoja:

"Oče, neka dama in dvoje gospodov bi radi govorili s teboj."

Potem se je obrnila do kontesine:

"Cisto na koncu, v tretji dvorani."

Nato je stekla veliko hitreje nego je prišla, dol po stopnjicah, k predmetu svoje strasti.

(Dajte prihodnjic.)

"ZAKON" TUDI ZOPER FARMARJE

Deputiji in vojaki so imeli v prošli stavki farmarjev v Wisconsinu mnogo opravka. Na sliki je en tak spoprijem med deputijem ter stavkujočim farmarjem, kateri je stavkoškim posestnikom prevračal posodo z mlekom, ki so ga posali na trtg.

O kontinentalnem kongresu su Washingtonu

Bridgeport, O. — To je nadaljevanje poročila o kontinentalnem kongresu, ki se je včasih dne 6. in 7. maja v Washingtonu.

V soboto 6. maja zvečer se je vršil shod. Veliki auditorij je bil poln delegatov in drugih poslušalcev. To mi je bil dokaz, da so prišli delegati na kontinentalni kongres za ekonomsko rekonstrukcijo radi njegovega namena, ne pa zato, da si ogledajo glavno mesto. Govorniki na tem shodu so bili najboljši, kar jih je mogoče dobiti v delavskem gibanju. Kipeteča navdušenja zbrane množice.

Kongres je zaključil z vzdobjudnim govorom Emila Kieve, ki je vzor pravega delavskega voditelja. Poučarjal je delegatov, da so sprejeli program, ki ne sme ostati na papirju. Zato naj ob povratku v svoja mesta in na svoje farme delajo, da so bili rojeni za delavce in da bodo ostali trplji vse življenje.

To razmerek so včasih izvajanjih bili znameniti socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, niti ne njeni imenici SOCIALISTICNA, aka ameriško ljudstvo se večno drvi z demokratično in republikansko stranko, pač pa neznanje mase.

Najboljši v svojih izvajanjih je bil zamornski socialistični orator Frank Crosswhite. Dokazal je navzočim, da so socialistična stranka kriva, n

Books Will Burn -- But The Thoughts Endure

It is almost like going back into the middle ages to read of Germany's attempts to put the torch to all books which do not conform to the notions of Adolf Hitler.

Those bonfires, dotting public squares from one end of Germany to the other, may have seemed to the Nazis like the beacon fires of a new day, a day in which everything "non-German" is to be destroyed. In reality they marked the camps of an army engaged in the most hopeless of all lost causes—the attempt to make force triumph over the ideas of men.

It has been tried before, over and over again. Roman emperors and Spanish inquisitors have tried it, Russian czars and French kings, courts civil and religious—and it has never worked.

Books have been burned and their authors have been burned, all of the resources of great kingdoms have been enlisted to stamp out ideas that rulers did not like; and nothing of permanence has ever been accomplished in that way. The fight against a book, against an idea, against a song, is one fight in which ultimate defeat is written in the stars.

When a man gives a book to the world—provided that his book has real merit in it and is not just a tale told to amuse idle minds—he contributes something which his fellows will use as long as it contains anything of value for them. A book is the embodiment of a dream the clothing in words of a vision, the incarnation of

an idea; and it is one of the ironies of existence that such things, utterly lacking in material substance, are among the world's imperishables.

—The Milwaukee Leader.

Ford On Banking

"If banking is to serve its purpose really effectively, the whole system must be changed, and it is up to congress to change it."

"The control of our money system was intrusted to congress by the constitution. This was done expressly to prevent what has occurred, namely, the control of our money system by private interests."

"Why did our government keep control over the customs, over the postal system, over taxes, and over the army and navy, and yet surrender control of the money system?"

"It would be less dangerous to let our taxes out to the highest bidder or arrange for national defense by private contract than to leave so vital a national service as money to private interests." —From an interview with Henry Ford by Harold N. Denny, published in The New York Times, February, 1933.

In his last comment, you will note that Mr. Ford takes exactly the same view of private banks as did President Jefferson who said that,

"Private banks are more dangerous to a country's liberties than are standing armies." Yet here we have the Democratic party, founded by Jefferson and Jackson, two men who fought the private ownership of the people's money and credit all their lives—here we have the Democratic party violating the clear mandates of the constitution, not to take over the banking system for the people, but to "impound" the people's savings and deposits in an effort to save the private banking corporations from the results of their own crookedness and folly!

Will the people stand for it? If they do, they will deserve the coolie standards of living they will be forced to submit to if private profiteering on public credit is to continue.

—The American Guardian.

Traveled Light

They tell the story about Mark Twain during his early days as a San Francisco news-hound, when things were pretty lean. Mark, holding a cigar-box under his arm, was standing gazing into a shop window.

A lady friend approached and said: "I always see you with a cigar-box under your arm. I'm afraid you're smoking too much, Mr. Clemens."

"It isn't that," retorted Mark. "I'm moving again."

Budget Balancing

For the women who control the purse strings in the United States, paradise would be a place where it was not necessary to balance the budget. But when the housewife balances her budget, she does not re-upholster the living room furniture at the expense of selling the beds and putting the children to sleep on the floor. She does not lock up all fruits and vegetables and starve the children, nor cut pieces from the bottom of the little boy's pants to patch the seat. If there were such a mother, she would be taken a psychiatrist for investigation of her aberrations.

But when the city fathers, or state and federal officials throughout the land, try to balance their budget that is exactly the policy they pursue. They deprive the helpless children of social services which are necessary to health maintenance. They reduce the welfare dole and whole families suffer malnutrition. They allow people to be evicted from their homes and farms, all because the bankers insist on a balanced budget.

This desire to economize, to balance the budget at the expense of the worker is invested with all the dignity it can derive from legal phrases and parliamentary procedure. Where it lacks in dignity, is used force to command respect. Not only are we taxed to support this force, but from our own ranks soldiers and policemen are recruited to support the economies which are our own undoing. We supply the rod with which our backs are beaten.

It would seem a reasonable suggestion that either the governments or the people should be investigated, to determine why such a system should be allowed to continue. A government which economized at the expense of the most defenseless, the children of the workers, whose only remedy seems to be to balance the budget, needs not only the services of a psychiatrist. It needs the vigorous co-operation of all women who are interested in the administering for all the human family the wealth of a nation. The real wealth of any group is the health and happiness of all its members. Let that be our goal when we balance the budget.

A Generous Nephew

"Those poor little boys next door have no mummy or daddy, and no dear Aunt Emma," said a mother to her little son. "Now wouldn't you like to give them something—just a little present?"

"Yes, rather," he replied quickly. "Let's give them Aunt Emma."

Roving

"Have you any children, Mr. Smith?"

"Yes—three daughters."

"Do they live at home with you?"

"Not one of them—they are not married yet."

BY-PRODUCTS!

What Workers Can Do

People may be divided into many groups. However, for the purpose of these reflections I am dividing the working class into two sections.

One section is composed of the battling, organizing, demanding type. Sometimes they know exactly what they are after—and why. More often, however, their activities are merely blind reflexes to the pains of poverty and economic injustice. But regardless of the degree of their understanding, they do resent, resist and struggle. For that I honor them.

The other section is somewhat contemptible. It is composed of individuals who take no action in their behalf and are never found within the ranks of organizations of the working class. On the contrary, they meekly and hopelessly wait for something to turn up and wonder what "they" (meaning capitalist political representatives) are going to do for the people.

It is because so many people fail to do something for themselves that the master class and their politicians are able to do so much with workers and so little for them.

Just why more workers fail to see that they are being "used" is more than I can explain. In times of peace they're "used" as animated machines. In times of war they're "used" as cannon fodder. But do they object? They do not. Only when the system cracks, when the masters stop "using" their humble servants, is there any great cry set up. And then most workers complain merely because nobody does anything with them.

It is that humble, meek, dependent attitude which makes the masses such easy prey to

Why Not?

Headline in New York Times refers to Farm Holiday leaders as "organizers of discontent." Sure, why not? Among organizations of content are the United States Chamber of Commerce, Manufacturers Association, Democratic and Republican parties, and American Bankers' Association. What's wrong with their victims organizing?

—A. G.

going to work out.

A little more thought and consideration is all that is needed before great masses of Americans understand that the only way in which they can do anything for themselves is to organize their power.

With the power of numbers they can plan and perfect a social and economic system which will enable all workers to enjoy the fruits of science and nature.

Workers who organize, plan and act for themselves will stop being so "low" as to wonder what anybody is going to do with them or for them. They will work together with each other and for their class.

—Reading Labor Advocate.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

Chicago's "Big Democratic Boss", Moe Rosenberg, who has used his political connections to amass large sums of money has been grabbed by the government for failure to account on his income tax returns. The "Big National Republican Boss" has also failed to make proper returns. More recently, J. P. Morgan, one of the wealthiest men in this country confessed that he too, and his firms, have paid no income taxes in 1931 and 1932. Is it not queer that these influential politicians, who use all their power and have a great sayso about the management and operation of our government, who are instrumental in shaping the rules and regulations with which the workers are governed, who, so to speak indirectly, run the government should be among the biggest violators? Why should we allow these very men to tax us, to govern us, to exploit us, to ruin our very lives while they themselves grow more ruthless, more bold and less law-abiding?

Socialists will continue their struggle to free Tom Mooney. We were belated over the outcome of the recent Mooney trial on an old charge. However, we were thoroughly disappointed in the failure of the jury witnesses to bring before the court the true facts of the case, because we feel confident had they been introduced they would have been completely disqualified. More than that, the actual framers would have been laid naked and Tom Mooney would have been freed. No, they didn't dare bring up their prostitute witnesses. They didn't dare give this long imprisoned labor leader an opportunity to face them with the established evidences. They now say he will be pardoned. We hope so. But we would much rather have seen him disproved his guilt. Until he is freed we must continue to give him every moral and financial support possible. In fact, what shall be done in the immediate future shall determine whether Mooney shall remain in jail or not.

Socialists will continue their struggle to free Tom Mooney. We were belated over the outcome of the recent Mooney trial on an old charge. However, we were thoroughly disappointed in the failure of the jury witnesses to bring before the court the true facts of the case, because we feel confident had they been introduced they would have been completely disqualified. More than that, the actual framers would have been laid naked and Tom Mooney would have been freed. No, they didn't dare bring up their prostitute witnesses. They didn't dare give this long imprisoned labor leader an opportunity to face them with the established evidences. They now say he will be pardoned. We hope so. But we would much rather have seen him disproved his guilt. Until he is freed we must continue to give him every moral and financial support possible. In fact, what shall be done in the immediate future shall determine whether Mooney shall remain in jail or not.

INFLATION

By JOEL I. SEIDMAN.

What is accomplished by a process of inflation or deflation is a redistribution of the wealth of the country, but not the sort that is necessary to cure our economic ills. Under a program of inflation certain groups of workers and capitalist gain, while others of both classes suffer.

Farmers are big gainers when inflation occurs, for their mortgage indebtedness can be paid with a smaller quantity of farm products. Business men with debts to banks likewise gain, and for the same reason. On the other hand, wage-earners and salaried employees lose, because wages rise much later and much less slowly than does the cost of living. All persons with insurance policies lose, because each dollar buys so much less. The biggest losers are the holders of bonds, mortgages, and bank accounts. The government gains, because inflation makes the bonded indebtedness so much less burdensome.

It is therefore a question whether, on the whole, inflation will hurt or help the working masses. It is likely to hurt more than it helps, unless laws are passed to provide that wages be raised as the cost of living increases.

What we need, if we are to have any measure of economic recovery, is an increase in mass purchasing power. We need a shortening of the hours of labor, to provide jobs for

the millions of unemployed. We need an increase in wages, to make it possible for the producing masses to buy back the products of their toil. We need a shifting of taxation from the poor to the rich, with the rates increasing drastically in the upper brackets. We need the socialization of the basic industries, to make the sums that now go to profits available in the form of higher wages and lower prices.

It is measures such as these that will restore prosperity. No amount of juggling with the volume of currency or the price level can have much effect so long as these basic evils are not remedied.

Not Much Left

A man brought some sausages and asked his landlady to cook them for his breakfast.

"How'll I cook them?" she asked.

"Fry'em like fish," replied the landlady.

The next morning, when the landlady served them, she remarked: "I hope you'll enjoy your breakfast, sir; but there's not much in these things when they're cleaned out."

Take Your Choice

The Poet.—To live in the country one has to have a soul.

The Lady.—Or a car.

WHAT SOCIALISTS SEEK

By WILHELM LIEBKNECHT.

We seek justice and hate injustice. We seek free labor and attack wage-slavery. We seek the prosperity of all and struggle against misery.

We seek the education of all and fight ignorance and barbarism.

We seek peace and order, and combat the murder of people, the class war, and social anarchy.

We seek the Socialist People's State and attack the despotic class State.

Whoever desires these things and struggles for them, let him unite with us and work with all his strength for our cause—for the cause of Socialism, for the cause of humanity, whose victory will soon be gained.